

BEGREPSUNDERVISNINGSVERS

Tekst: Toril Karstad

Melodi: Ritsj, ratsj filibom-bom-bom

- 1 Særskilte begreper som man kan kode med – bruke hodet med, de legger et grunnlag for barnas læring, skal du se!
Det lønner seg
å støpe fundament; tro meg!
Da lærer barna
lesing i en fei.
Regning læres lett og godt
når tallbegreper er forstått,
mens mattebok fra første dag
kan skape ubehag.
- 2 Ta overbegrepet «form» med en mengde underbegreper til:
Det hierarkiet kan barna
lære om du vil.
«En vinkel*form*
blir V, og bu*form* blir C.»
Si «form» hver gang,
så blir det læring: Pang!
Tegner barna skog og fjell,
da går det nesten av seg selv.
De tolker former kjapt
når et begrepssystem er skapt.
- 3 Skrå, loddrett og vannrett stilling er tre begreper i ett system.
Dem kodes bokstaven Æ med
og kobles til fonem.
Før skolestart
kan mange mestre sånt, helt klart,
hvis form og stilling
er blitt kodet smart.
Er et barn fonembevisst
og mestrer ord fra først til sist
om plass og retning, høy og lav,
så kodes hver bokstav.
- 4 Skal høyre og venstre læres som plass- og retningsbegreper, ja, da må det litt «action» til, ellers går det sjelden bra.
Gi oppdrag sånn:
«Legg bilen i din venstre hånd,
på høyre kne,
bak venstre hæl, se det!
Hold den inntil høyre øre,
venstre øye, la den kjøre
helt til høyre lilletå!
Du kan det jammen nå!»
- 5 Lær barna begrepet antall og tallbegreper. Sett barn i sving!
Talloperasjoner gjøres med helt konkrete ting:
«Flytt ting og tell!»
«Bruk meterstav;
mål lengden selv!»
«Trill kuler, og tell antallet, da vell!»
«Tell og tren på kuleramme!»
«Sjekk om mengden blir den samme!»
«Sammenlign to steiners vekt!»
– Nå har vi lært og lekt.
- 6 Det du har fått høre nå, har sitt opphav i Magne Nyborgs sinn.
Han formet modellen, og den ble testet ut og inn.
Når det er sagt,
så har jo også andre lagt sin hånd på verket i sin nøkkeljakt.
BU er en god modell.
Den kan du gjerne prøve selv!
Lær barna GBS*, min venn,
så blir det klaff igjen!

* GBS = grunnleggende begrepssystemer